

**«БЕКІТЕМІН»
 «Балдәурен» бекіткіші
 балабакшасының
 Менгерушесі З.Ойқаса
 2023жылғы «**

**Озық педагогикалық тәжірибе мектебі
 «Педагогтардың кәсіби қызметіндегі электрондық білім беру
 ресурстары»**

**Мақсаты: Педагогтарға білім беру ресурстарын жасау және оларды өз
 тәжірибесінде кеңінен қолдануды үйрету**

Мазмұны	Мерзімі	Жауаптылар	Аяқталу нысаны
<p>№1 отырыс Жаңа 2023-2024 оқынушылардың жұмыс жоспарын бекіту.</p> <p>2. Негізгі жұмыс бағытымен танысу.</p>	қыркүйек	Тәрбиешілер	хаттама
<p>1. Microsoft office Word бағдарламасында жұмыс жасау</p> <p>2. Тәжірибелік тапсырмалар</p>	казан	Тәрбиешілер	хаттама
<p>1. Microsoft Office Excel бағдарламасында жұмыс жасау</p> <p>2. Тәжірибелік тапсырмалар</p>	қараша	Тәрбиешілер	хаттама
<p>1. Microsoft office Power Point бағдарламасында жұмыс жасау</p> <p>2. Тәжірибелік тапсырмалар</p>	қантар	Тәрбиешілер	хаттама
<p>1. ФотоШОУPRO бағдарламасында жұмыс жасау</p> <p>2. Тәжірибелік тапсырмалар.</p>	ақпан	Тәрбиешілер	хаттама
<p>1. InShot бағдарламасында жұмыс жасау</p> <p>2. Тәжірибелік тапсырмалар.</p>	Наурыз	Тәрбиешілер	хаттама
<p>1. CapCut бағдарламасында жұмыс жасау</p> <p>2. Тәжірибелік тапсырмалар.</p>	Мамыр	Тәрбиешілер	хаттама

Тұзғен

Г.Ходжаева

**«Балдәурен бөбекжай-балабақшасында» педагог қызметкерлердің
компьютерлік сауаттылығын арттыру мақсатында өткізілген түсіндірме
жұмыстарының
ХАТТАМАСЫ**

Откізілген мекен-жайы: «Балдәурен бөбекжай-балабақшасының»
ғимараты.

Откізілген мерзімі: 18.10.2023жыл.

Қатысуышылар: «Балдәурен бөбекжай-балабақшасының» тәрбиешілері,
тәрбиеші көмекшілері, медбике.

Күн тәртібінде: 1. Microsoft office Word бағдарламасында жұмыс жасау
туралы түсіндірме жұмыстарын жүргізу

**Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша «Балдәурен бөбекжай-
балабақшасының» менгерушісі З.Ойқбаева:**

Windows жүйесіндегі жұмыс істеу негіздерінің басталу уақыты 1981 жылы
MS(PC)-DOS операциялық жүйесі IBM дербес компьютерлермен бір мезгілде
пайда болып, әрбір компьютерге орналастырылған болатын MS-DOS
операциялық жүйесі тек бір адамның жұмыс істеуіне арналған болатын және
бір мезетте тек бір мақсатты ғана шешетін, оның үстіне MS-
DOS операциялық жүйесі компьютердің тек 640 кб жедел жадын ғана (RAM)
пайдалана алатын еді.

Адам мен компьютер арасындағы байланысты үйымдастырушы қызметін,
яғни пайдаланатын негізгі интерфейс рөлін MS-DOS жүйесінде командалық
жол аткарды. Бұл жол арқылы MS-DOS жүйесі мен адам арасындағы сұхбат
ынғайсыз жүргізіледі, ЭЕМ-ді басқаруға арналған қажет жүзден астам
командалар пернелерден енгізіліп барып орындалады. Командаларды жазу
тәртібі өте күрделі деуге болады, кейде бір команданы орындау үшін
ондаған символдарды теруге тұра келеді. Осы операциялық жүйемен
негізінен тек маман программалаушылар ғана тікелей жұмыс істейді де,
көптеген адамдар ондай дәрежеге көтеріле алмайды.

Жүйелік программалық коршаулар негізінен
компьютердің файлдық жүйесімен жұмыс істеудің женілдетті, яғни қажет
информацияны жылдам әрі женіл тауып, оның мазмұнын қарауға және
жұмыс істеуге өз септігін тигізді.

Кез келген операциялық жүйе сияқты Windows ортасының негізгі ядросы,
жедел жадты басқаратын ішкі жүйесі, файлдық жүйесі, енгізу-шығару

күрылғыларымен жұмыс істейтін драйверлері, т.б. жүйелері бар.
Ол жұмыс кезінде мынадай мәселелердің орындалуын қамтамасыз етуi
тиiс:

- компьютердің барлық аппараттық құрал-жабдықтарын басқару;
- файлдық жүйемен жұмыс істеуді қамтамасыз ету;

- қолданбалы программаларды іске қосу.

Бұзған қоса WINDOWS жүйесі:

- бір уақытта бірнеше программалардың жұмыс істеуін;
- әр түрлі программалар арасында мәліметтер алмасуын;
  - масштабалатын шрифтерді сұймелдеуді;
  - мультименеджер мүмкіндіктерін пайдалануды;
- біріншай анықтамалық жүйе жұмысын қамтамасыз ете алады

Негізгі ұғымдары [өндөу | қайнарын өндөу]

Терезе — экранның төртбұрышты коршаулы аймағы. Онда әр түрлі программалар орындалады. Кез келген мәліметтер өндөліп түзетіледі және басқару әрекеттері жүргізіледі. Терезе шекаралары- бұл терезенің периметр бойынша өтетін тік және көлденең сызықтар. Қолданбалы программа терезесі-бұл терезеде негізгі қолданбалы программалар жұмысы атқарылады. Ол экранның бөлігін немесе оны толық алып тұра алады. Экран бетінде бір мезетте бірнеше терезе орналаса береді. Мұнда кез келген қолданбалы программаның өзіне тән жұмыс істеу терезесі болады, бірақ олардың негізгі элементтері бірдей болып жасалған. Егер терезенің жбатын болсак, дәл сол уақытқа дейін екпінді күйде болып жұмыс істеп тұрған программаның жұмысы да аяқталады.

Кез келген терезенің белгілі бір шектеулі мөлшері болады, сондықтан информация көп болса, ол терезеге симай қалады. Мұнда жағдайда терезенің оң жақ шетінде (төменгі шетінде) айналу сызықтары деп аталатын элемент пайда болады. Бұл элементтің пайда болуы осы мезетте терезе ішінде симай сыртта орналасқан информацияның бар екенін көрсетеді.

Экран бетіндегі программалар мен құжаттар орналасатын терезелер үш түрлі болады

- толық экранды терезе, яғни терезе экранды толығымен алып тұрады;
- қалыпты күйдегі терезе, яғни терезе экранның белгілі бір бөлігін алып тұрады;
- белгіше (пиктограмма) түрінде, яғни терезе кішірейтіліп белгішеге айналып кеткен.

Негізгі технологиялық принциптері [өндөу | қайнарын өндөу]

Енді Windows ортасының DOS технологиясында кездеспейтін кейір технологиялық принциптерін атап өткен жөн болар.

Жұмыс істейтін әрбір адамға арналған стандартты интерфейс. MS – DOS операциялық жүйесінде жазылған программалардың өзіндік интерфейсі болған еді, олар: меню жүйесі (көлденең, сырғып түсетін, қалқып шығатын, иерархиялық), сұхбаттасу тәсілдері (мәліметтер енгізу, вариантарды тандау) және т.б.

Мұндағы тәсіл жаңа программаларға көшкен сайын әрбір адамға қайтадан оқып-үйрену қажеттілігін туғызатын. Бірақ көптеген

ірі фирмалардың программалық өнімдернің бәрінде де тұракты пайдаланылатын тұракты пайдаланылатын тұракты арасында алшақтық жетіп артылатын. Ал Windows жүйесінде көптеген іс-әрекеттер программалардың әр түрлілігіне қарамастан біртекtes командалар арқылы орындалып, бірдей

терезелер көмегімен өндөлетін болып, ортақ технология іске асқанын практика жүзінде көрсете білді. Бұл принцип бойынша графикалық технологиядағы көптеген операцияларды орындау үшін тышқан сілтемесі экран элементіне апарып, оның сол немесе оң батырмасын шерту жеткілікті.

Бұл тәсілмен төмендегі әрекеттерді орындауға болады

- программа немесе құжат төртесінің аумағын кішірейту, үлкейту және бұрынғы қалпына келтіру;
  - көлденең орналасқан меню командаларын таңдау;
  - экранға шығатын меню командаларын таңдау;
    - аспаптар тақтасы командаларын таңдау;
    - мәліметтері бар тізімнің бір жолын белгілеу;
    - командалық батырманы басу, таңдау;
    - ауыстырып қосқыштың мәнін өзгерту;
- мәтіндік информацияны енгізу кезінде курсордың орналасу өзгерту;
- мәтін енгізілетін өріс жолдарының бірін таңдап, оған мәлімет енгізу және көптеген басқа әрекеттер.

Программалар терезесінде құжатпен жұмыс істеу барысында бізге үнемі мәтін фрагменттерімен, үзінділермен (текстің белгілі бір бөлігімен, суретпен, кестелермен) әртүрлі операциялар орындауға тұра келеді. Ол операциялар мынадай іс-әрекеттерден тұрады: - фрагментті көшіру, тасмалдау жою, олардың шрифтерін мөлшерін өзгерту, жиектеу, кейбір жерлеріне көленке түсіріп қараңғылау т.б. Мұндай операциялар екіге бөлініп орындалады. Ең алдымен біз фрагментті белгілеп алуымыз керек. Оның түріне немесе программа талабына сай фрагментті әр түрлі тәсілдермен белгілейді. Мысалы, мәтін бөлігін (символды, сөзді, жолды, абзацты, т.б.) тышқанның көмегімен немесе арнайы перне және бағыттаушы тілсұзық символдар арқылы белгілеп алуға болады. Графиктік түрдегі фрагменттің белгілеуде, әдетте қайшымен қиуды қолданады.

Егер белгілеу барысында қандайда бір қате жіберілсе, онда фрагментті тыс жерде (ал кейде фрагменттің өзінде де) тышқанды жай шерту жеткілікті – мұның нәтижесінде белгілеу әрекеті алынып тасталынады, яғни орындалмайды.

Жұмыс істеуді жаңадан үйреніп жүргендер ешбір объектінің белгілеместен команда орындауға тырысады. Мұндай істің нәтижесі қандай болмақ?

- кейде бұл команда орындаусыз қалады (мысалы буферге жоқ фрагментті алуға болмайды);
- кейде команда ескерілмей еленбей де қалады (мысалы шрифті өзгертуде);
  - кейде команда үнсіз келісім бойынша орындалыпта кетеді.

Сондықтан осындай қателерден аулақ болу үшін фрагментті алдын ала белгілеп алууды ешқашанда естен шығармау керек?

Мысалы егер де суреттің бір бөлігі қайшымен қызылып белгіленген болса, ондатышқан курсорын сол сурет белгігіне жеткізіп, сол немесе оң жақ батырмасын баспы тұрып, жна орынға бекітеді. Егер оны ауыстыру барысында пернесін басып тұратын болсақ онда жаңа орынға сол сурет

фрагментінің көшірмесі орналасады. Осындай жолмен үнемі көшіру мен орын ауыстыру амалдарын катар қолдануға тұра келеді. Мыс көп элементтердің болып келеді күрделі схеманың суретін салу үшін оның бір элементтің сыйып алып (айталақ тіктөртбұрыш) сонаң соң режимінде оның санын көбейте отырып, көшірмесін алуға болады. Ақырында осы әдіспен тасмалдау режимінде экрандағы элементтердің шеттерін тегістеп түзетуге болады.

Улкейтілмеген терезелер мен шартбелгілердің орын ауыстыру Көп жағдайларда тышқанның сол жақ батырмасымен бірге Ctrl пернесін бассақ, онда программалық элементтерді бір топтан екінші топқа көшіруге болады; графикалық редактордың жұмыс аумағындағы суреттің белгіленген

фрагменттің жана орынға ауыстыру немесе оның көшірмесін алу.

Әдетте, мұндай фрагмент ролін көбіне басқа графиктік файлдан мәтіндік құжатқа қойылуға тиіс бейне суреттер атқарады;

- Word редакторында мәтіндік информацияның белгіленген фрагментті басқа жерге ауыстыру немесе оның көшірмесін алу;
  - Суреттер мен кестелердің орын ауыстыру және көшірмелерін алу;
  - Мәтін беттеріндегі абзацтың жана жолын және оның оң жақ, сол жақ шекараларын көлденең сыйзыштың жоғарғы және төменгі кішкене үшбұрыштың тасмалдау арқылы тағайындау;
- Дайын шартбелгілер жиынынан әрбір адам өзі қолданатын құрал-саймандар тақтасын құрастыру.

Қазіргі жүйелерде әдісін программалаушылар да жиі пайдаланылады олар әртүрлі объектілер жиынынан өздерінің программаларын балалар кубиктерінен суретбейнелер жинаған тәрізді құрастырады. Экранда мәтіндік құжатты баспаға дайындау кезінде символдар бейнесін басылып шықкан қағаз бетіндегі символдармен бірдей болады. Бірақ мұнда көңіл аудараптық сәттер де жоқ емес. Windows жүйесі символдардың экранда бейнеленген олардың шеттерін нықтап анық етіп көрсетеді, ал қағазда таңбалар бейнесі дәл экрандағыдай болмай қалуы да мүмкін. Бұларды бірдей етіп көрсету үшін арнаулы операциялар қолданылады, олар туралы мәтін редакторларын оқу кезінде айтылады.

Жұмысты аяқтау[өндеу | қайнарын өндеу]

MS (PC) DOS жүйесінде немесе сол тәрізді басқа операциялық орталарда компьютерді сөндіру ісі оп-оңай орындалады, оның ток келетін қосқышын ажыратса болатыны. Бұл мезетте кейбір программалар жұмысын істеп жатса да, бұлай ағыту ешқандай келеңсіз жағдай тудырмайды.

Ал Windows жүйесімен жұмыс істеу барысында компьютерді өшірмес бұрын мынадай әрекеттерді жұмыс істеу барысында компьютерді өшірмес бұрын мынадай әрекеттерді орындау қажет.

- жұмыс істеп тұрған программаларды жабу (аяқтау);
  - Windows шығып жұмысты аяқтау ісін орындау..

Тек осыдан кейін компьютер өшіріледі Неге бұлай? Windows жүйесі компьютер құрылғыларын толық пайдаланып оларды толық басқарып

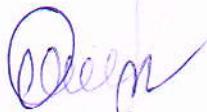
отырады. Бұл сәттерде Windows уақытша пайдаланылатын файлдарды типі ТМП болып келетін файлдар) жасап алады. Windows жұмысты дұрыс аяқтаса ол файлдар өз-өзінен жойылады. Егер жұмыс жұрыс аяқталмаса ол файлдар дискіде сақталып қалып, біраз орын алып тұрады.

Сондықтан Windows жүйесінің тұрып жұмысты аяқтау үшін мынадай әрекеттер орындалуы тиіс. Бұл батырма бастапқыда тіктөртбұрышпен қоршалып белгіленіп тұрады бұл оның үнсіз келісім бойынша таңдалып тұрғанының белгісі Енді Enter пернесін бассақ компьютер сол батмаға с Windows 95 жүйесінде сәйкес программаны орындаиды.

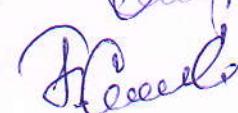
ШЕШІМ:

1. Компьютерлік сауаттылықты үнемі жандандырып отыру.
2. Компьютерлік сауаттылық бойынша ай сайын түсіндірме жұмыстары жүргізілсін.

Жиналыс төрайымы

 3.Ойқбаева

Жиналыс хатшысы

 Б.Смайлова

**«Балдәурен бөбекжай-балабақшасында» педагог қызметкерлердің
компьютерлік сауаттылығын арттыру мақсатында өткізілген түсіндірме
жұмыстарының
ХАТТАМАСЫ**

Откізілген мекен-жайы: «Балдәурен бөбекжай-балабақшасының»
ғимараты.

Откізілген мерзімі: 08.11.2023 жыл.

Катысушылар: «Балдәурен бөбекжай-балабақшасының» тәрбиешілері,
тәрбиеші көмекшілері, медбике.

Күн тәртібінде: 1. Microsoft Office Excel бағдарламасында жұмыс жасау
туралы түсіндірме жұмыстарын жүргізу

**Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша «Балдәурен бөбекжай-
балабақшасының» менгерушісі З.Ойқбаева:**

Windows 10 - Microsoft корпорациясының отбасындағы, компьютерлерге
арналған операциялық жүйесі. 2014 жылы Қытай мемлекеттік мекемелердің

Windows 7-ден Windows 8-ге аудиосына қатаң тыйым жасаған болатын.
Ондағы басты себеп – мемлекеттің ақпараттық қауіпсіздігін сактау. Ал, күні
кеше сатылымға шыққан Windows 10 операциялық жүйесі қолданушылар
үшін қаншалықты қауіпсіз (ақпараттың құпиялышығы тұрғысынан),
қаншалықты тиімді әрі жана жүйені орнатар алдында не нәрсені есте ұстау
керек?

ArsTechnika сараптамалық интернет-басылымы жүргізген зерттеу
нәтижесінде белгілі болғандай, Windows 10 өз қолданушыларының
деректерін Microsoft серверіне жіберіп тұрады еken, тіпті оның
параметрлерін «құпиялышық» режиміне қойғаның өзінде. Бұл OneDrive
және Microsoft-тың өзге де сервистері үшін қажет, дейді мамандар. Алайда,
OneDrive өшірүлі жағдайда және Microsoft есептік жазбасына қосылған
жергілікті тораптың (локальная сеть) аккаунты арқылы серверге
қосылғаның өзінде Windows 10 операциялық жүйесі деректерді жіберіп
тұрады еken. Эйтсе де, Microsoft компаниясы ресми түсініктемеде
сарапшылардың бұл пікірін жоққа шығарып отыр. Компанияның ресми
түсініктемесінде: «Windows қолданушының рұқсатының жеке деректерді
жинамайды. Microsoft сервері Windows-тың жұмысын жақсарту мақсатында
және операциялық жүйенің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету үшін Windows-
тің қолданылуы, диагностикасы мен өнімділігі жөнінде кейбір деректерді
жинайды. Microsoft бұл деректерді ақаулар туындаған жағдайда оларды
жөндеу үшін пайдаланады,» - делінген.

Жоғарыда айтылғандарға қарамастан, Windows 10 операциялық жүйесін
орнатуға нақты шешім қабылдасаңыз, келесі мәселеге назар аударыңыз.

Windows 10 орнату үшін компьютерге қандай талаптар қойылады? Microsoft-тың рееси парапасында егер сіздің компьютерің Windows 8.1. талаптарына сәйкес келетін болса жеткілікті, делінген. Егер бұл ақпарат аздық етсе, төменде жаңа жүйені орнату үшін компьютерге койылатын талаптардың тізімі келтірілген:

Процессор: ең кемінде 1 ГГц.

Жедел есте сактау құрылғысы (ОЗУ): 32 разрядтық жүйе үшін 1 ГБ., 64 разрядтық жүйе үшін 2 ГБ.

Катты дисктегі бос орын: 16 ГБ.

Видеoadаптер: WDDM драйвері бар Microsoft DirectX 9 графикалық құрылғысы.

Бұдан бөлек, міндettі түрде Microsoft есептік жазбасы мен интернет қажет болады.

Менің компьютерім бұл талаптарға сәйкес келе ме?

Ия, қарапайым қолданушылар үшін, жоғарыда аталған талаптарды тексеру қындау. Сол себепті, Microsoft компаниясы Get Windows 10 атты жаңа құрал ойлап тапты. Ол Windows 10 орнатуға болатын барлық компьютерлерде хабарлама ретінде автоматты түрде шығып тұрады. Бастысы компьютерінің интернетке қосылулы және «автоматты жаңартулар» қызметі белсенді болуы керек.

Windows 10 қолданар алдында тағы нені білген жөн?

Егер сіз дәл қазіргі уақытта Windows 7 SP1 немесе Windows 8.1. операциялық жүйесінің қолданушылары болсаныз, Windows Update жүйесі арқылы Windows 10 жүйесін тегін жаңартта аласыз. Осы кезде төмендегілерді есте ұстаңыз:

Жаңарту Windows 10 сатылымға шықан алғашқы 12 айдың ішінде жүзеге асырылу керек.

Windows 10 операциялықжүйесінде түрдешілерінде Windows 10 Home, Mobile, Pro, Enterprise, Mobile Enterprise, Education.

Windows XP пен Vista

қолданушылары егеролардың құрылғыларының техникалық сипаттамалары мин ималды талаптарға жауап беретін жағдайдағана Windows 10 қолдана алады.

Жаңадан шыққан Windows 10 жүйесін біреулер мақтаса, біреулер сынға алыш жатыр. Ал, сіз жаңа операциялық жүйе тура ықандай пікірдесіз?

ШЕШІМ:

3. Компьютерлік саудаттылықты үнемі жандандырып отыру.
4. Компьютерлік саудаттылық бойынша ай сайын түсіндірме жұмыстары жүргізілсін.

Жиналыс төрайымы
Жиналыс хатшысы

3. Ойқбаева
Б. Смайлова

**«Балдәурен бөбекжай-балабақшасында» педагог қызметкерлердің
компьютерлік сауаттылығын арттыру мақсатында откізілген түсіндірме
жұмыстарының
ХАТТАМАСЫ**

Откізілген мекен-жайы: «Балдәурен бөбекжай-балабақшасының»
ғимараты.

Откізілген мерзімі: 21.01.2024 жыл.

Қатысуышылар: «Балдәурен бөбекжай-балабақшасының» тәрбиешілері,
тәрбиеші көмекшілері, медбике.

Күн тәртібінде: 1. Microsoft office Power Point бағдарламасында жұмыс
жасаутуралы түсіндірме жұмыстарын жүргізу.

**Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша «Балдәурен бөбекжай-
балабақшасының» менгерушісі З.Ойбаева:**

Озық тәжірибелер орталығы (CoE) үйымдағы жаңашылдықты және
жетілдіруді қолдайды және бизнес мақсаттары және ойлары ұксас адамдарды
біліммен және табыспен бөлісу үшін біріктіреді, сонымен бірге үйымға
стандарттарды, дәйектілікті және басқаруды ұсынады.

Microsoft Power Platform CoE бастапқы жинағы Power Apps, Power Automate
және Power Virtual Agents бағдарламаларын негізге ала отырып, Microsoft
Power Platform платформасын қабылдау және қолдау стратегиясын әзірлеуді
бастауға көмектесетін құрамдастар мен құралдар жиынтығы болып
табылады.

Әкімші

Microsoft Power Platform платформасын бейімдеу туралы түсініктерді алу

- Орнату
- Пайдалану
- Терен қарап шығу

Басқару

Тексеруді және сәйкестік процестерін орнату

- Орнату
- Пайдалану
- Терен қарап шығу

Нығайту

Бейімдеуді жасаушылардың қауымдастырымен өркендеу арқылы
жылдамдату

- Орнату
- Пайдалану

Жылдам шолуды қаранды CoE Starter Kit.

Байланысқан ресурстар

Microsoft Power Platform әкімші нұсқаулығы

Microsoft Power Platform арқылы бағдарламаның жарамдылық кезеңін басқару (ALM)

Power BI құжаттамасы

Power Apps құжаттамасы

Power Automate құжаттамасы

Power Virtual Agents құжаттамасы

ШЕШІМ:

1. Компьютерлік сауаттылықты үнемі жандандырып отыру.
2. Компьютерлік сауаттылық бойынша ай сайын түсіндірме жұмыстары жүргізілсін.

Жиналыс төрайымы

З.Ойқбаева

Жиналыс хатшысы

Б.Смайлова

**«Балдәурен бөбекжай-балабақшасында» педагог қызметкерлердің
компьютерлік сауаттылығын арттыру мақсатында өткізілген түсіндірме
жұмыстарының
ХАТТАМАСЫ**

Откізілген мекен-жайы: «Балдәурен бөбекжай-балабақшасының» ғимараты.

Откізілген мерзімі: 25.02.2024 жыл.

Қатысушылар: «Балдәурен бөбекжай-балабақшасының» тәрбиешілері,
тәрбиеші көмекшілері, медбике.

Күн тәртібінде: 1. ФотоШОУПРО бағдарламасында жұмыс жасау туралы
түсіндірме жұмыстарын жүргізу.

**Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша «Балдәурен бөбекжай-
балабақшасының» менгерушісі З.Ойқбаева:**

ADOBE PHOTOSHOP программасы туралы жалпы түсінік, программа
мүмкіндіктері

Растрық графикамен жұмыс істеуде Adobe фирмасының Photoshop
программасы үлкен орын алады. Бұл программа қазіргі компьютерлік
графикада стандарт болып отыр. *Adobe Photoshop* программасы - графикалық
объектілерді өндіу, өзгертуге, сактауға арналған пакеттің бірі. Adobe
Photoshop программасымен жұмыс істеуге, сканерлеуге, импорттау мен
экспорттауға, аймақ пен контурды ерекшелеге, сурет салуға, түзетуге,
түстер, қабаттар, каналдар мен маскалар, фильтрлер бейненің өлшемімен
рұқсат етілуінің таңдауға түстік түзетулерге, бейнені түрлендіруге, түс
бөлуге, бейнені баспаға шығаруға мүмкіндік береді. Adobe Photoshop
программасының басты басқару элементтері: меню қатары, құрал-саймандар
панелі, қасиеттер панелінен тұрады.

Тұп нұсқаның бастапқы алынуы файл-оркыть, немесе файл-ашу немесе
файл-импорт командасы арқылы жүзеге асырылады.

Импорт дегеніміз - сыртқы күзден - сканер цифровық фотокамерадан алынған
бейнені атайды. Графикалық редактордың сыртқы құрылғылармен
байланысы TWAIN программаңың интерфейсі арқылы жүзеге асырылады. Ол
бейне көздерінен мәліметтердің алмасу параметрлеріне стандарт орнатады.
Тұп нұсқа бейнемен жұмыс жасамас бұрын оның параметрлерін анықтау
керек болады.

Мұндаға өлшем бірлікті пиксельден сантиметрге, миллиметрге немесе
дюймге аудыстыру сияқты мүмкіндіктер бар.

Жаңа файл құрған уақытта пайда болатын терезе.
Adobe Photoshop программасының терезесі:

2.1. “ADOBE PHOTOSHOP” программасында құрал саймандар тақтасы

Құрал-саймандар панелі Adobe Photoshop графикалық саймандарының
батырмаларынан тұрады. Бұл саймандар бейнені белгілеу, бояу, өндіу және

қараумен байланысты операциялар мен процедураларда орындауға арналған.

Сонымен қатар алдыңғы және артқы планға түстерді орындауға болады.

Кейбір саймандар таңдауға болатын кішкене үшбұрыштар орналасқан.

2.1.1. Белгілеу саймандары

Аумак (область). Тіктөртбұрышты аумақты белгілейді. Квадрат аумақты белгілеу үшін Shift пернесін басып отырыңыз.

Овал аумак (Овальная область). Оваль аумақтарды белгілейді. Шенберді белгілеу үшін Shift пернесін басып отыру қажет.

Тік және көлденең қатар (вертикальная и горизонтальная строка). Бейне бойынша белгілі бір аумақты бір пиксель қатары бойынша белгілейді.

Рамка. Бейнеден белгіленген аумақты қиып алады.

Лассо. Кез келген формадағы аумақты белгілейді.

Полигональное лассо. Бейнеден кесінділерден құралған аумақты белгілейді.

"Волшебная палочка". Бейнеден түсіне байланысты фрагменттерді белгілейді.

Магнитное лассо. Объектінің шекараларын белгілеу үшін қолданылады.

2.1.2. Сурет салу және бояу саймандары

Кисть - негізгі түспен бояу үшін қолданылады. Кисть сайманының тәменгі жағында орналасқан Δ басу арқылы шағын миниатура параптасын ашуға болады. Кисть динамикасы компьютерлік кистьті табиғи кистьке бағыттайтын.

Кистьтің түсі бояудың аяқталу эффектісі болып табылады.

Сонымен бірге кистьтің мынадай параметрлерін өзгертуге болады, диаметр – қаттылығы – интервал.

Кистьті бастапқы қалпына келтіру үшін восстановить в кисти командасын орындау қажет.

Ерекше кистьті таңдау үшін (қар, жапырақ т.б.) ерекше кисть панелінен үшбұрыш батырмасын шертіп, заменить кисти – program files\adobe\photoshop\presets\ - кисть түрін таңдау керек. Түрлі бейнелер берілген панельден қажетті форманы таңдап, штамптау қажет, ал өз қажетімізше кисть формасын құру үшін қажетті бейнені ашып, правка – определить кисть – атын қойып сақтау керек. Өзгертилген бейнені қайта қалпына келтіру үшін историческая кисть батырмасын таңдап, бейне үстінен жүргізу керек, ал узорлы кисть әр түрлі стильде берілген формалар құруға көмектеседі. Оны режим немесе стиль терезелерінен таңдайды.

Қарындаш- сзыық, штрих сызу үшін қолданылады. Қарындаштың қалыңдығын қажетіне өарай таңдауға болады.

2.1.3. Өңдеуге арналған саймандары

Текст. Биттік мәтін құруға көмектеседі.

Текст-маска. Белгіленген аумақты текст символы формасында құруға көмектеседі

Рука. Бейненің экранға симаған бөлігін жылжытуға көмектеседі.

Масштаб. Бейнені үлкейтіп, кішірейтеді.

Перемещение. Белгіленген аумақты, слой мен бағыттауштарды жылжытуға арналған

Вертикальный текст. Бейнеге тік бағыттағы мәтін құруға көмектеседі.

2.1.4. Ретуширования жасауга арналған саймандар

Палец. Кеппеген красканы қолмен былғау эффектісін береді.

Штамп. Бейненің дәл немесе өзгертілген көшірмесін алуға көмектеседі.

Размытие. Пикселдер арасындағы контрастты азайту арқылы бейнедегі шекаралар мен аумақтарын жоюға көмектеседі.

Резкость. Бейненің қанықтылығын арттыру.

Осветлитель. Бейненің кейбір бөлігін ашықтандыру.

Затемнитель. Бейненің кейбір бөлігін қоюландыру.

Губка. Бейненің жеке бөліктерінің қанықтылығын өзгерту.

Жұмыс ортасын баптау саймандары

Стандартты режимде өндеу. Photoshop негізгі режимнің функцияларын орындайды.

Быстрая маска режимінде өндеу. Уақытша маскаларды құру мен өндеуде маска мен бейнені бір мезгілде қарауға көмектеседі.

ШЕШІМ:

3. Компьютерлік сауаттылықты үнемі жандандырып отыру.
4. Компьютерлік сауаттылық бойынша ай сайын түсіндірме жұмыстары жүргізілсін.

Жиналыс төрайымы

3.Ойқбаева

Жиналыс хатшысы

Б.Смайлова

«Балдәурен бөбекжай-балабақшасында» педагог қызметкерлердің компьютерлік сауаттылығын арттыру мақсатында откізілген түсіндірме жұмыстарының

ХАТТАМАСЫ

Откізілген мекен-жайы: «Балдәурен бөбекжай-балабақшасының» ғимараты.

Откізілген мерзімі: 12.05.2024жыл.

Қатысушылар: «Балдәурен бөбекжай-балабақшасының» тәрбиешілері, тәрбиеші көмекшілері, медбике.

Күн тәртібінде: 1. CapCut бағдарламасында жұмыс жасау туралы түсіндірме жұмыстарын жүргізу.

Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша «Балдәурен бөбекжай-балабақшасының» менгерушісі 3.Ойқбаева:

Contactcapcut.support@bytedance.com

#1 тегін үздік ұсыныстар бейне ойнатқыштар және редакторлар

Дерек қауіпсіздігі

arrow_forward

Қауіпсіздік ұғымы әзірлеушілердің деректерінің қалай жинап, бөлісетінін түсінуден басталады. Дерек құпиялышы мен қауіпсіздік шаралары қолданбаңыздың пайдаланылуына, аймағыңыз бер жасыңызға байланысты әртүрлі болуы мүмкін. Бұл ақпаратты әзірлеуші ұсынды және оны өзгертіп тұруы мүмкін.

Ушінші тараппен ешбір дерек бөлісілмейді.

Әзірлеушілердің деректерді бөлісу бойынша мәлімдемесі туралы толық ақпарат алыңыз.

Бұл қолданба осы дерек түрлерін жинауы мүмкін.

Локация, Фотосуреттер мен бейнелер және тағы 4

Дерек шифрланып откізіледі.

Деректің өшірілуін сұрай аласыз.

Мәліметтерді көру

ШЕШІМ:

1. Компьютерлік сауаттылықты үнемі жандандырып отыру.
2. Компьютерлік сауаттылық бойынша ай сайын түсіндірме жұмыстары жүргізілсін.

Жиналыс төрайымы

3.Ойқбаева

Жиналыс хатшысы

Б.Смайлова